

Sofia Jung
Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen
STVK02-VT 20, Kandidatuppsats 15 hp
Handledare: Julie Hassing Nielsen

Limited Large-Scale Solidarity

En teoriprovande fallstudie av välfärdsregimers påverkan på asyl- och flyktingpolitik

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

The purpose of this study is to develop a further understanding of how welfare state institutions affect asylum and refugee policies. It centers on the comprehensive welfare state Sweden and the liberal welfare state United Kingdom, during the refugee crisis 2015. This is a theory testing case study of Frida Boräng's theory about *Large-scale Solidarity*. According to Boräng different welfare state institutions produce different understandings about what the state is capable of and what the state should do regarding the protection and reception of asylum seekers and refugees. Boräng's hypothesis is that comprehensive welfare states alter norms of solidarity and generosity which influence political discourse and affect asylum and refugee policies to be more open. To be able to distinguish what norms and values characterises the different political discourses, this study analyses a sample of official documents and political statements. The analysis is further validated by incorporating secondary analysis of the two countries' migration politics during the refugee crisis. The research concludes that, based on the material and the time period studied, norms linked to the different welfare states were present in the respective political discourses. However, it did not prevent the comprehensive welfare state to introduce radical restrictive asylum policy reforms; indicating that there is a limit regarding large-scale solidarity.

Key words: Large-scale solidarity, asylum and refugee policy, welfare regime, content analysis, refugee crisis 2015, United Kingdom, Sweden

Nyckelord: Large-scale solidarity, asyl- och flyktingpolitik, välfärdsstat, innehållsanalys, flyktingkrisen 2015, Storbritannien, Sverige

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Syfte	4
1.2 Frågeställning	4
1.3 Tidigare forskning	4
2. Teori	6
2.1 Välfärdsregim	6
2.2 Välfärdsnormer	7
2.3 Large-scale solidarity	9
3. Metod och material	12
3.1 Analysmetod	12
3.2 Material	13
3.2.1 Primärmaterial	13
3.2.2 Sekundärmaterial	14
3.2.3 Urval av material	15
3.3 Val av fall	15
3.4 Avgränsningar	17
4. Resultat och analys	19
4.1 Storbritannien	19
4.2 Sverige	25
4.3 Jämförelse	30
5. Avslutande diskussion	33
6. Referenslista	35
6.1 Litteratur	35
6.2 Material	39

1. Inledning

Under 2015 förändrades immigrationsmönstren radikalt i Europa. Över en miljon människor anlände till kontinenten över Medelhavet, vilket är mer än en fyrfaldig ökning från föregående år (UNHCR, 2015:7). Ökningen berodde främst på kriget i Syrien, men en stor andel av de människor som kom anlände även från Afghanistan och Irak (ibid.). Europeiska Unionens medlemsländer hade stora problem med att enas om hur det ökade antalet flyktingar och asylsökande i regionen bäst skulle hanteras (Respond Project, 2020a). Trots att EU blivit mer aktiv i frågan om asyl (Europaparlamentet, 2019), skapade situationen under 2015 djupa uppdelningar mellan medlemsländerna vilket följdes av en inkonsekvent politik (Respond Project, 2020a). Bland annat införde både Sverige och Storbritannien restriktiva reformer (Justitiedepartementet, 2019; Home Office, 2016c). Det finns flera anledningar till varför länder driver olika asyl- och flyktingpolitik. Forskning visar bland annat att politiska, historiska och ekonomiska faktorer spelar roll (e.g Freeman, 1995; Hooghe m. fl., 2008). Vidare påvisar statsvetaren Frida Boräng (2018) att typ av välfärdsregim påverkar asyl- och flyktingpolitiken. Mer specifikt utvecklar Boräng (2018) teorin *Large-scale solidarity* vilken synliggör att socialdemokratiska välfärdsstater genererar en mer öppen asyl- och flyktingpolitik genom att producera normer om solidaritet och öppenhet, vilket präglar den politiska diskursen och därmed utformningen av asyl- och flyktingpolicies. Studien sträcker sig fram till 2008 och inkluderar således inte flyktingkrisen 2015.

Utifrån denna förståelse är jag intresserad av att testa förklaringskraften i Borängs teori om *Large-scale Solidarity* genom att analysera två olika välfärdsregimers (migrations)politik under en kritisk period, i syfte att öka förståelsen för vad som påverkar asyl- och flyktingpolitiken i olika välfärdsstater. Mer specifikt analyserar jag den socialdemokratiska välfärdsregimen Sverige och den liberala välfärdsregimen Storbritanniens migrationspolitiska diskurs i relation till flyktingkrisen 2015.

1.1 Syfte

Syftet med uppsatsen är att utveckla en förståelse för hur välfärdsregimer kan påverka asyl- och flyktingpolitiken i ett land. För att nå denna förståelse testar jag Frida Borängs teori om *Large-scale solidarity* genom att undersöka Storbritannien och Sveriges migrationspolitiska diskurs under flyktingkrisen 2015.

1.2 Frågeställning

- Hur framställs asyl- och flyktingfrågan i svensk respektive brittisk politisk diskurs under flyktingkrisen 2015?
- Stämmer Borängs hypotes om att socialdemokratiska välfärdsstater genererar en mer generös asyl- och flyktingpolitik genom att påverka normer och värderingar i samhället?

1.3 Tidigare forskning

Tidigare har bland annat Bonnie Meguid, Andrew Geddes samt Krishna Chaitanya Vadlamannati och Grace Kelly undersökt vad som påverkar migrationspolitiken i ett land. Meguid (2005) påvisar att mainstreampartiernas hantering av högerradikala nischpartier påverkar utformningen av policydimensionen gällande invandring och därmed utformningen av policies. Högerradikala partier påverkar således inte bara genom deras direkta inflytande över beslutsfattande, även deras närvaro i sig kan ha effekt (ibid.). Vidare konstaterar Chaitanya Vadlamannati och Kelly (2017) att det finns ett samband mellan ökat flyktingflöde och stöd för populistiska högerpartier i välfärdsstater med högre grad av utgifter för social trygghet och arbetslöshetsförmåner. Geddes (2004), i sin tur, undersöker gränsfrågor och spänningar som internationell migration väcker för nationella välfärdsstater. Det framkommer att migration lyfter viktiga organisatoriska och ideologiska frågor för välfärdsstater. Exempelvis finns ett behov att skilja på legitima migranter som gynnar välfärdsstaten från migration som anses onödig och falsk (ibid.). Geddes påpekar bland annat att arbetskraftsinvandring i skandinaviska välfärdsstater accepteras på basis av att de inkluderas i välfärdsstaten på samma förutsättningar som medborgare, eftersom det annars anses undergräva en universal jämlikhetsprincip (2004:160).

Den tidigare forskningen visar att migrationspolitiken i ett land påverkas av närvaron av högerradikala partier, typ av välfärdsstat samt kombinationen av välfärdsstat och flyktingflöde. Forskningen berör således aspekter relevanta för den tidsperiod jag studerar. I både Sverige och

Sofia Jung
STVK02

Storbritannien var högerradikala partier närvarande i politiken och flyktingflödet ökade. I nästkommande kapitel presenteras tidigare forskning relevant för utvecklingen av teorin om *Large-scale solidarity*.

2. Teori

I uppsatsen testas Frida Borängs teori om *Large-scale solidarity*. Boräng (2018) utvecklar teoretiska och empiriska argument för att välfärdsinstitutioner påverkar vilken invandringspolitik som drivs i ett land. Argumenten är 1) att olika välfärdsregimer påverkar normer och värderingar i samhället, 2) att dessa normer och värderingar avspeglas i den politiska diskursen, vilket 3) påverkar vad som anses vara legitim utformning av policies (ibid.). Tidigare forskning visar att olika välfärdsregimer påverkar *sociala* policies på detta sätt, vilket tydliggörs i detta kapitel. Vad Boräng (2018:82f) menar är att detta också är fallet för policies om *asyl- och flyktingfrågor*. Mer specifikt att socialdemokratiska välfärdsstater reducerar effekten av välfärdschauvinism (begreppet förklaras under rubrik 2.2), vilket leder till en mer öppen asyl- och flyktingpolitik. Följande presenteras aspekter teorin grundas på. Mer specifikt 1) välfärdsregimernas organisatoriska egenskaper, 2) hur de väntas påverka välfärdschauvinism, 3) hur detta antas påverka den politiska diskursen och därmed utformningen av policies (sociala och asylpolitiska).

2.1 Välfärdsregim

Gøsta Esping-Andersen (1990) har utvecklat en typologi bestående av tre olika välfärdsregimer. De kategoriseras som: *konservativa välfärdsstater*, *liberala välfärdsstater* och *socialdemokratiska välfärdsstater* (1990:26ff). Regimtyperna i fråga är idealtyper, vilket innebär att ett land i praktiken kan inneha karaktäriserande drag från flera typer (1990:73). Regimtyperna klassificeras bland annat utifrån begreppen *social stratifiering* och *dekommodifiering*. Social stratifiering definieras utifrån vilken grad välfärdssystemet gör skillnad mellan olika sociala grupper (1990:23f). Begreppet dekommodifiering åsyftar individens frigörelse från arbetsmarknadsberoendet (1990:21f). Sverige klassificeras som en socialdemokratisk välfärdsregim och Storbritannien som en liberal (1990:114, 31), nedan presenteras därför dessa två regimtyper utförligare.

I den liberala välfärdsregimen präglas den statliga välfärden av låga bidragsnivåer (1990:26). Medborgarna har minimalt med sociala rättigheter och berättigandet till fler bygger i hög grad på behovsprövning (1990:127ff). Det leder till att medborgarna i stor utsträckning är beroende av marknaden för sin välfärd, således är graden av dekommodifiering låg (ibid.). De lägre

samhällsklasserna är beroende av staten för att tillgå välfärd medan de högre samhällsklasserna i större utsträckning kan tillgå privata alternativ (1990:64). Följaktligen producerar den liberala välfärdsregimen hög grad av social stratifiering (ibid.). Den socialdemokratiska välfärdsregimen karaktäriseras av ett institutionaliserade av medborgares sociala rättigheter (1990:27). Individerna är därför inte lika beroende av marknaden för att tillgå sina sociala rättigheter, varför denna regimtyp genererar en hög grad av dekommodifiering (1990:51). Regimtypen tillhandahåller, till skillnad från den liberala, en hög grad av universell distribuering (1990:27). Den omfattande omfördelningspolitiken leder till att denna regimtyp innehar lägre stratifierande effekt (1990:65ff).

2.2 Välfärdsnormer

Den liberala och socialdemokratiska regimtypen antas producera olika samhälleliga normer och värderingar (Korpi & Palme, 1998). I utvecklingen av teorin utgår Boräng från en sammanställning av tidigare teorier om hur dessa normer och värderingar påverkar 1) människors uppfattning av tillit och solidaritet samt 2) deras uppfattning av staten (2018:3).¹

Esping-Andersen (1990:55) skriver att de organisatoriska egenskaperna av välfärdsstaten påverkar synen på social solidaritet. Bergmark m.fl. (2000:238) skriver vidare att begreppet solidaritet är ett frekvent återkommande inslag i just omfattande välfärdsstater med hög grad av universell distribuering, alltså socialdemokratiska välfärdsregimer (Esping-Andersen, 1990:27). Rothstein (1998:144ff) menar även, likaså Svallfors (2007), att omfattande välfärdsinstitutioner (som socialdemokratiska) möjliggör en högre grad av solidaritet och tillit människor emellan, eftersom systemet minskar konflikten gällande kampen om omfördelning. I omfattande välfärdsstater är medborgare delaktiga i ett system där alla bidrar samtidigt som alla får utdelning, vilket minskar upplevelsen av ett oss (de som betalar skatt) och ett dem (de som mottar välfärd) (Rothstein, 1998:157ff). Detta påverkar synen på vad staten är kapabel till och bör göra när det kommer till att försäkra medborgare välstånd (ibid.). Omfattande välfärdsstater genererar en upplevelse av att eventuella problem är en gemensam fråga för staten att hantera (ibid.). Medborgare i omfattande välfärdsregimer tillskriver staten större ansvar när det kommer till att tillgodose medborgarnas välstånd, än medborgare i liberala välfärdsregimer (Svallfors,

¹ Se Boräng 2018:36-50 för utförligare beskrivning av den teoretiska sammanställningen.

2003:504). Den universella välfärdsmodellen blir mer omfattande just för att den ökar acceptansen för omfördelning (Korpi & Palme, 1998:682).

Den generella tilliten i samhället väntas även påverka tilliten till staten och därmed huruvida medborgarna stöttar välfärdsstaten i praktiken (Boräng, 2018:38). Boräng presenterar två mekanismer som antas ligga till grund för denna effekt (ibid.). Den första mekanismen handlar om ekonomisk jämlikhet och lika förutsättningar. Ekonomisk ojämlikhet genererar en känsla av olika förutsättningar, vilket bidrar till en minskad optimism för framtiden för människor i de lägre samhällsklasserna – något som är viktigt för känslan av tillit (Larsen, 2007). Välfärdsstater som lyckats minska inkomstklyftorna har visat sig ha högre generell tillit bland medborgarna (Freitag och Bühlmann, 2009). Den andra mekanismen är kopplad till huruvida välfärdsstaten präglas av universalism, som socialdemokratiska välfärdsstater, eller behovsprövning, som liberala välfärdsstater. Välfärdsinstitutioner med hög grad av behovsprövning har en mer komplex beslutsfattarprocess som syftar till att avgöra huruvida någon förtjänar vissa välfärdsförmåner (Rothstein, 1998:157ff). Processen lyfter och aktualiserar frågor om fusk, bedrägeri och missbruk av makt, vilket kan producera en rädsla för att folk utnyttjar systemet (ibid.). Således kan den interpersonella tilliten hos befolkningen påverkas. Erfarenheter av mer omfattande välfärdsstater präglade av universalism har istället påvisats generera en hög interpersonell tillit (Kumlin & Rothstein, 2005). De två mekanismerna genererar olika förståelse av vad välfärdsstaten kan och bör göra för att skydda medborgarnas välstånd (Rothstein, 1998:144ff). Eftersom socialdemokratiska välfärdsstater (till skillnad från liberala) har högre interpersonell tillit samtidigt som de inte präglas av oro om fusk i lika stor utsträckning genereras en tro på att välfärdsstaten är kapabel till att hantera och genomföra omfattande policies för att garantera välfärd.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att den nämnda forskningen indikerar att socialdemokratiska välfärdsstater genererar högre interpersonell tillit och en högre generell tillit till staten bland medborgare än liberala välfärdsstater. Vidare kan det konstateras att socialdemokratiska välfärdsstater därmed genererar normer om en mer storskalig solidaritet och en uppfattning om att staten bör och kan ha omfattande sociala policies. Liberala välfärdsstater påvisas generera en misstänksamhet gällande huruvida människor utnyttjar systemet, vilket påverkar upplevelsen av vad staten kan och bör göra.

Teorin om välfärdschauvinism innebär att solidariteten begränsas till medborgare. Dessa antas förtjäna välfärden, eftersom de bidragit till att bygga upp den (Andersen & Bjørklund, 1990:212). Det råder en teoretisk konflikt om huruvida solidariteten i välfärdsregimerna påverkar välfärdschauvinismen. Utifrån denna konflikt hypotiserar Boräng (2018:46ff) att socialdemokratiska välfärdsstater reducerar effekten av välfärdschauvinism, eftersom de genererar en högre interpersonell tillit och högre tillit till staten samt en mer storskalig solidaritet. Mer specifikt menar Boräng att denna reducerande effekt visar sig i mer generösa asyl- och flyktingpolicies och inte bara mer omfattande sociala policies (ibid.).

2.3 Large-scale solidarity

Boräng (2018:82f) påpekar att välfärdschauvinism fortfarande existerar i socialdemokratiska välfärdsstater. Vidare poängteras att medborgare i socialdemokratiska välfärdsstater *inte* har en högre inneboende solidaritet än andra (2018:36f). Antagandet är att människor i olika kontexter har en likvärdig vilja att hjälpa människor som uppfattas vara i nöd samt att människor i olika kontexter inte vill bli lurade (ibid.). Vad de olika välfärdsinstitutionerna dock väntas påverka är framställningen av vad problemet (i att ta emot asylsökande och flyktingar) är och hur det bäst kan lösas (vad staten kan och bör göra) (ibid.). Boräng (2018:115ff) finner empiriska belägg för sitt teoretiska argument att effekten av välfärdschauvinism reduceras i socialdemokratiska välfärdsstater.

I sin undersökning tillämpar Boräng flera metoder. Mer specifikt sker analysen i tre delar. Först tillämpas en regressionsanalys som inkluderar tjugo länder och sträcker sig över tidsperioden 1980–2008 (2018:116). Analysen syftar till att undersöka huruvida det finns ett samband mellan välfärdsinstitutioner och asyl- och flyktingpolitik genom att studera grad av välfärd i relation till antalet mottagna asylsökande och flyktingar per 100.000 invånare (2018:72f). Analysen indikerar att det finns ett samband. Utifrån resultatet undersöker Boräng den tänkta kausala mekanismen till detta samband: att socialdemokratiska välfärdsinstitutioner reducerar effekten av välfärdschauvinism vilket i sin tur påverkar den politiska diskursen och vad som anses vara en legitim utformning av asyl- och flyktingpolicy. I analysens andra del undersöks välfärdsinstitutioners effekt på allmänna normer och värderingar med hjälp av enkätundersökningar om medborgares syn på asylsökande och flyktingar i olika länder i relation till omfattning av välfärdsstat (Boräng, 2018:105). Analysen visar att det finns ett signifikant

samband mellan mer omfattande välfärdsstat och mer positiv attityd gentemot asylsökande och flyktingar hos befolkningen (2018:127). För att vidare undersöka den kausala mekanismen, närmare bestämt huruvida denna positiva effekt även präglar den politiska diskursen och därmed utformningen av asyl- och flyktingpolicy, tillämpar Boräng i analysens avslutande del en kvalitativ analys i vilken Storbritannien och Sveriges migrationspolitiska diskurs studeras. Valet av dessa två fall baseras på studiens tidigare resultatet (2018:127). Länderna har väldigt olika välfärdsstater och befinner sig båda i en europeisk kontext (ibid.). Sverige hade en mer generös asyl- och flyktingpolitik under den studerade perioden (2018:73) och allmänheten präglades av en mer öppen attityd gentemot asylsökande och flyktingar än i Storbritannien (2018:127). Boräng (2018:146) påvisar att språkbruket som används i relation till asylsökande och flyktingar i de olika ländernas migrationspolitiska diskurs är mycket olika. I Sverige synliggjordes en konsensus om *generositet* och *solidaritet* gentemot icke-medborgare i nöd, medan språket generellt var mycket tuffare i Storbritannien (ibid.). Bland annat framkom att den brittiska migrationspolitiska diskursen präglades av skepticism gentemot asylsökande och flyktingar. Mer specifikt synliggjordes en förståelse av att människor försökte utnyttja det brittiska systemet genom att söka skydd på falska grunder, vilket motiverade en restriktiv asyl- och flyktingpolitik (2018:131f). I svensk migrationspolitisk diskurs var denna skeptiska syn inte lika central (ibid.). Ett centralt ord i den brittiska migrationspolitiska diskursen var *rättvisa* (Boräng, 2018:143). Vad analysen påvisar var att *rättvisa* och *generositet* i den politiska diskursen om asyl- och flyktingfrågor kan agera motsats till varann (ibid.). Förståelsen av att människor utnyttjar systemet visade sig motivera mer restriktiva policies, i syfte att avskräcka människor från att försöka lura systemet och därmed ge möjlighet till att hjälpa de som *genuint* behöver hjälp (2018:128ff). Således agerade förståelsen av ett *rättvist* mottagningssystem motsats till ett *generöst* mottagningssystem (ibid.). Analysen påvisade belägg för att socialdemokratiska välfärdsstater reducerar effekten av välfärdschauvinism (Boräng, 2018:144). Vidare speglas detta i den migrationspolitiska diskursen och i utformningen av asyl- och flyktingpolicies (ibid.).

Jag förväntar mig att förklaringskraften i teorin kan komma att ifrågasättas. Det har skett förändringar i båda fallen jag studerar. Exempelvis har högerpopulismen vuxit sig starkare, en faktor tidigare forskning visar påverkar. Vidare innebar flyktingkrisen 2015 att både samhälls- och den politiska debatten angående asylsökande och flyktingar aktualiserades och restriktiva reformer infördes. Borängs (2018:131f) studie inkluderar det ökade antalet flyktingar i och med

Sofia Jung
STVK02

Balkankriget under 1990-talet, vilket medförde restriktiva reformer i båda fallen. Perioden kring 2015 innebar dock ett stort antal asylsökande och flyktingar i samband med en högre närvaro av högerpopulism i båda fallen (Rooduijn, 2015).

3. Metod och material

För att testa Borängs hypotes om att mer omfattande välfärdsstater genererar en mer generös asyl- och flyktingpolitik genom att påverka den politiska diskursen och därmed utformningen av policies har jag valt att göra en jämförande fallstudie. Enligt Merriam (1994:27f) fokuserar fallstudier ofta på att redogöra för betydande faktorer i ett givet fall. Metoden tillåter mig således att analysera vad som präglar den migrationspolitiska diskursen i de båda länderna, och därmed testa teorins förklaringskraft. För att sätta fallet i sitt sammanhang och betrakta det ur olika perspektiv hämtas ofta information från flera källor (Merriam, 1994:27f). I syfte att få en så tillförlitlig bild som möjligt av ländernas migrationspolitiska diskurs använder jag därför olika typer av material i denna uppsats, vidare beskrivning av dessa presenteras under rubrik 3.2. Merriam (1994:71) förklarar att en teori antingen bekräftas eller förkastas genom prövning på ny vald empiri, varför jag analyserar fallen under en annan, mer kritisk, tidsperiod än Boräng.

3.1 Analysmetod

För att analysera vad som präglar den politiska diskursen gällande asyl-och flyktingfrågor i länderna tillämpar jag en beskrivande idéanalys. En idéanalys av beskrivande karaktär kan utgå från aktörsperspektiv och fokusera på ett specifikt policyområde (Bergström & Boréus, 2012:146). Vidare kan denna typ av idéanalys synliggöra förändringar i olika politiska budskap (Beckman, 2005:49). Metoden tillåter mig således att analysera vilka idéer som präglar texterna inom den politiska diskursen gällande asyl- och flyktingfrågor samt avgöra huruvida det skett några förändringar inom denna i relation till Borängs resultat. Om studien främst syftar till att analysera och synliggöra maktaspekter och subjektiva kunskaper, om exempelvis asylsökande och flyktingar i de olika länderna, hade diskursanalys lämpat sig bättre (Beckman, 2005:89).

Jag tillämpar idéanalysverktyget dimensioner. Dimensioner syftar till att urskilja olika påståenden eller variationer i samma påstående (Beckman, 2005:25ff). Genom att använda dimensioner kan jag urskilja vilka påståenden som präglar de politiska diskurserna och därmed analysera framställningen av statens roll i relation till asylsökande och flyktingar samt framställningen av asylsökande och flyktingar i sig. Vidare syftar inte dimensioner till att strikt kategorisera texters innehåll, utan att diskutera det i relation till dimensionerna (Bergström & Boréus, 2012:159). De fungerar mer som riktmärken att förhålla sig till och tolka materialet

utifrån och de möjliggör jämförelse över tid (Bergström & Boréus, 2012:167). Genom att basera dimensionerna på Borängs resultat kan jag analysera huruvida det skett några förändringar i ländernas migrationspolitiska diskurs, vilket gör att jag får ytterligare grund för mina slutsatser.

Valet av dimensioner ska ha en tydlig koppling till studiens syfte och frågeställning (Bergström & Boréus, 2018:168). Vidare bör det vara tydligt vad dimensionerna är till för (ibid.). De dimensioner jag använder är: 1) *syn på asylsökande och flyktingar* och 2) *syn på statens roll*. Som framgår i teorikapitlet baseras dimensionerna på teorin om *Large-scale solidarity*. Dimensioner kan behöva ytterligare operationalisering och kan karaktäriseras av två kategorier (Bergström & Boréus, 2012:167f). Dessa kategorier behöver vara uttömmande, ömsesidigt uteslutande och logiskt konsistenta (Beckman, 2005:26). Utifrån denna förståelse har jag konstruerat dimensionernas indikatorer. I den politiska diskursen i Storbritannien synliggjorde Boräng en skeptisk framställning av flyktingar och asylsökande som byggde på en skillnad mellan huruvida de var *riktiga* eller *falska* (Boräng, 2018:141). I Sverige däremot var denna åtskillnad inte lika central; det fanns en mer optimistisk förståelse i den mening att människor som sökte skydd antogs behöva det (2018:131). De två indikatorerna för dimension 1 *syn på asylsökande och flyktingar* är således: skeptisk – optimistisk. Dimension 2 *syn på statens roll* har indikatorerna: rättvis – generös. Detta eftersom det framkom att den svenska politiska diskursen präglades av idén att staten har ett ansvar att agera solidariskt genom att ha en generös asyl- och flyktingpolitik (Boräng, 2018:129). I Storbritannien framställdes staten istället ha ansvar att agera rättvist. Begreppet rättvis, i kontext av asyl- och flyktingfrågor, kan agera motsats till begreppet generös, vilket förklaras under rubrik 2.3.

3.2 Material

I syfte att analysera den politiska diskursen om asyl- och flyktingpolitik i de olika länderna använder jag lagförslag, politiska uttalanden och rapporter. Materialet möjliggör en överblick av vad som präglar ländernas migrationspolitiska diskurs, vilket i sin tur tillåter mig att jämföra mitt resultat med Borängs – som använt likvärdigt material i sin kvalitativa analys (2018:128).

3.2.1 Primärmaterial

I både Sverige och Storbritannien genomfördes reformer i asyl- och flyktingpolitiken under samma period som flyktingkrisen. De reformer som genomfördes i Sverige presenteras i

regeringens proposition 2015/16:174. Vidare infördes och återinfördes identitets- och gränskontroller, vilka presenteras i SFS 2015:1074 och SFS 2016:752 – varför jag använder dessa tre som material. De reformer som genomfördes i Storbritannien presenteras i Immigration Act 2016 – varför jag använder det som material.

Tal och uttalanden från vardera lands dåvarande stats- och premiärminister samt inrikes-, justitie- och migrationsminister används även. Genom att inkludera politikernas uttalanden kan jag få en djupare förståelse för hur reformerna motiverats samt vad som lyfts fram som det centrala i den politiska diskursen under perioden.

3.2.2 Sekundärmaterial

För att stärka validiteten i undersökningen tillämpar jag även sekundära rapporter i analysen. De rapporter som används är publicerade i samband med forskningsprojektet Respond och tillhör projektets Working Paper Series. Respond är ett europeiskt forskningsprojekt som samordnas av Uppsala universitet (Respond Project, 2020b). Forskningsprojektet motiveras av EU-medlemsländernas svårigheter att hantera flyktingkrisen 2015 och syftar till att utveckla en mer djupgående förståelse om hanteringen på makro-, meso- och mikronivå genom komparativ forskning mellan olika nationer (ibid.). I projektet inkluderas 11 länder, däribland Sverige och Storbritannien. I landsrapporterna analyseras den socioekonomiska, politiska, juridiska och institutionella kontexten för politiken som förs gällande migration. Samtliga landsrapporter utgår från samma metodologi och syfte, vilket gör att de lämpar sig för jämförelse (ibid.). I denna uppsats används totalt sex rapporter, tre från vardera land. I svensk kontext används: *Reception Policies, Practices & Responses: Sweden Country Report* (Barthoma m. fl., 2020), *Refugee Protection Regimes: Sweden Country Report* (Shakra & Szalanska, 2020) och *Border Management and Migration Controls in Sweden Report* (Borevi & Shakra, 2019). I brittisk kontext används: *Reception Policies, Practices & Responses: UK Country Report* (Karamanidou & Folley, 2020), *Refugee Protection Regimes: UK Country Report* (Foley, 2020) och *Border Management and Migration Controls in UK* (Karamanidou, 2019). Tillsammans möjliggör dessa rapporter en kontextualisering av och vidare förståelse till det primärmaterial som används – varför validiteten i studien kan antas stärkas.

3.2.3 Urval av material

Vid eftersökning av politiska uttalanden användes respektive lands regeringars hemsidor och elektroniska nyhetstidningar. De sökord som tillämpats är bland annat refugee crisis 2015, border control, asylum policy, asylum seekers, refugee policy, refugees och flyktingkrisen 2015, gränskontroll, asylopolitik, asylsökande, flyktingpolitik, flyktingar tillsammans med orden UK, Sweden och Sverige. Det kan argumenteras för att detta tillvägagångssätt påverkar studiens reliabilitet (Esaiasson m.fl., 2017:64), eftersom andra forskare kan få fram ett annat resultat vid användandet av samma metod. Syftet med att använda sökord relaterade till just asyl- och flyktingpolitik är delvis för att möjliggöra jämförelse mellan studierna och delvis för att tillgå den politiska diskursen gällande just asylsökande och flyktingar och inte annan invandring. Om annan invandring inkluderats i analysen kan resultatet blivit missvisande, eftersom de olika migrationsdiskurserna påvisats skilja sig (Boräng, 2018). Vidare används artiklar från nyhetstidningarna BBC, Guardian, Independent, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet. Samtliga utgår från liknande pressetiska regler (BBC, 2017; Guardian, 2020; Independent; DN, 2016; Expressen, 2018; Karén, 2017), och kan därför argumenteras vara lämpligt material.

Utifrån studiens syfte har jag valt att använda de delar i landsrapporterna som berör just statens och regeringens hantering av och syn på flyktingkrisen 2015. Rapporterna inkluderar även ett individperspektiv som exkluderats i studien. Det individuella perspektivet synliggör bland annat hur ländernas asyl- och flyktingpolitik påverkar människors liv. Perspektivet är således av relevans, dock inte för just denna studies syfte.

3.3 Val av fall

Som nämnt studerar jag samma fall som Boräng: Storbritannien och Sverige. Det kan argumenteras för att Boräng valt dessa fall utifrån metoden 'method of difference'. Utifrån denna metod baseras val av fall på att de är så lika som möjligt, förutom i avseende till den oberoende variabeln vilken väntas förklara variation i den beroende variabeln (Teorell & Svensson, 2007:226). Boräng baserar sitt val av fall utifrån resultatet av hennes kvantitativa analys (2018:127). Sverige och Storbritannien används eftersom länderna, utifrån Borängs resultat, har stor varians i typ av välfärdsstat och i asyl- och flyktingpolitik, men är lika på det sätt att de båda befinner sig i en europeisk kontext (2018:127). Genom att undersöka samma fall som Boräng

kan det argumenteras för att jag tillämpar en ‘most-likely’ metod. En ‘most-likely’ metod innebär ett urval av fall med så gynnsamma förutsättningar som möjligt för teorin (Teorell & Svensson, 2007:154). Eftersom Boräng redan bekräftat hypotesen genom att analysera de två fallen bör teorin kunna bekräftas igen på samma fall. Om så inte är fallet kan slutsatsen dras att teorin inte har vidare hög förklaringskraft. Vad som dock talar mot att fallen Storbritannien och Sverige har gynnsamma förutsättningar för teorin är att den period jag ska undersöka är kritisk när det kommer till asyl- och flyktingpolitiken i de båda länderna. Som tidigare nämnt förändrades migrationsmönstret radikalt till Europa under 2015/2016. Under perioden genomfördes även restriktiva reformer i både den svenska och den brittiska migrationspolitiken. Debatten om Brexit aktualiserades i Storbritannien under den valda perioden (Grant, 2016), vilken till stor del präglades av migration (Wadsworth m.fl., 2016). I Sverige hade det högerpopulistiska partiet Sverigedemokraterna vunnit stora framgångar och den migrationspolitiska debatten var högaktuell (Eklundh & Grill Pettersson, 2015). Förändringar vilka tidigare forskning visar påverkar asyl- och flyktingpolitiken, se rubrik 1.3, har alltså skett i båda kontexter under den studerade perioden. Om teorin då lyckas förklara dessa fall, kan slutsatserna dras att dess förklaringskraft är stark.

Ett alternativ hade varit att testa teorin genom att undersöka fall med liknande välfärdsregim men med olika asyl- och flyktingpolitik, exempelvis Sverige och Danmark. Eftersom Borängs studie dock presenterar en undersökning om vad som präglar den migrationspolitiska diskursen i just Storbritannien och Sverige tillåts jag jämföra resultatet i min studie med Borängs och därmed inkludera en jämförelse över tid.

För att jämföra Sverige och Storbritannien i syfte att testa förklaringskraften i teorin om *Large-scale solidarity* är det av vikt att presentera argument för att de fortfarande är jämförbara för detta syfte. Precis som under tidsperioden Boräng studerar kan Storbritannien klassificeras som en liberal och Sverige som en socialdemokratisk välfärdsstat även under den tidsperiod jag studerar. Vidare skiljer sig fortfarande allmänhetens syn på asylsökande och flyktingar åt mellan länderna under den tidsperiod jag studerar. Trots att uppmärksamheten kring asyl- och flyktingfrågan ökade under 2015 minskade allmänhetens motstånd mot flyktingmottagandet i Sverige (Demker & van der Maiden, 2016). Det ska dock kommenteras att stora skillnader påvisats i attityd till flyktingmottagning bland befolkningen (ibid.). Exempelvis finns betydande partiskillnader, där framförallt Sverigedemokraternas sympatisörer är radikalt mer negativa än

andra partiers sympatisörer (ibid.). I Storbritannien ökade istället det allmänna motståndet mot asyl- och flyktingmottagning (BBC, 2016). Statistik visar samtidigt att Sverige tog emot 2 786 fler asylsökande per en miljon invånare än vad Storbritannien gjorde under samma period attitydundersökningarna är utförda, 2015 (Nardelli & Arnett, 2015).

3.4 Avgränsningar

Att studera fallen i relation till just flyktingkrisen 2015 är intressant eftersom den, som beskrivet, aktualiserat asyl- och flyktingfrågan i Europa. Länder i europeisk kontext behövde under denna tid hantera en situation i vilken många människor sökte skydd. Det kan därför argumenteras för att policyområdet präglade många allmänna och politiska debatter, vilket ökar möjligheten för att synliggöra vilka normer och värderingar som verkar vara mest framträdande i de olika kontexterna.

Vad som påverkar vilken asyl- och flyktingpolitik som drivs i ett land är intressant att studera eftersom det har en avgörande faktor i huruvida människor får det skydd de behöver. Europeiska länders ovilja att ta emot asylsökande och flyktingar kan antas försvåra för människor att på ett säkert sätt ta sig till Europa. Brist på säkra vägar har gjort att människor tvingas till andra, mer riskfyllda, alternativ. Som nämnt i inledningen är det många som tar sig över Medelhavet, vilket lett till att den gränsen är den dödligaste i världen (UNHCR, 2019). Vidare kan medlemsstaternas inkonsekventa politik synas i hanteringen av de som lyckas ta sig till Europa. Exempelvis fastnar många migranter i Grekland eftersom grannländerna stängt sina gränser (Röda korset). Detta har lett till överfulla flyktingläger med brist på bland annat vatten och sanitet (ibid.). Sammanfattningsvis kan det argumenteras för att en bristfällig asyl- och flyktingpolitik leder till att de mänskliga rättigheterna inskränks för människor på flykt. Varför länder driver olika asyl- och flyktingpolitik är därför högaktuellt att studera idag.

Det hade varit intressant att testa Borängs kvantitativa analys på nyare material. I de kvantitativa delarna utgår Boräng från data hämtat från *Comparative Welfare Entitlements Dataset* (Boräng, 2018:60; Scruggs m.fl., 2017). Databasen har data fram till och med 2011 (Scruggs m.fl., 2017). Eftersom tidsspannet mellan 2008 och 2011 är relativt kort och dessutom inte inkluderar flyktingkrisen 2015 menar jag att det är mer relevant att pröva teorin genom att replikera dess kvalitativa metod. Vidare syftar inte min uppsats till att visa belägg för huruvida

Sofia Jung
STVK02

det finns ett samband, utan för att undersöka styrkan i detta samband – varför en kvalitativ fallstudie är lämplig.

4. Resultat och analys

Nedan presenteras resultat och analys i tre delar. Först presenteras resultatet av Storbritannien. Sedan presenteras resultatet av Sverige. Avslutningsvis jämförs de två ländernas resultat först med varandra och sedan med Borängs resultat.

4.1 Storbritannien

I samband med införandet av Immigration Act 2016 uppgav dåvarande migrationsministern James Brokenshire att reformerna syftar till att försvåra för människor att utnyttja systemet:

This bill will build on the Government's work since 2010 to crack down on abuse and build an immigration system that truly benefits Britain – by deterring illegal migrants from coming and making it harder for those already here to live and work in the UK (Home Office, 2016a).

Reformerna innebar begränsningar i rättigheter till asylsökande och flyktingar som blivit nekade någon form av uppehållstillstånd (Home Office, 2016a). De ämnade även göra det lättare för personer som befinner sig i landet utan tillstånd att lämna:

The act will restrict the support we give to people whose claims for asylum have been unconfirmed, and their dependants, to those who are poor and face a genuine problem in leaving the UK. [...] We will continue to meet all of our obligations towards asylum seekers, refugees and children but equally we should be expecting illegal migrants to leave the UK rather than providing access to support (Home Office, 2016a).

Citatet vittnar om att statens roll är lika mycket att skydda asylsökande och flyktingar som behöver hjälp, som att få asylsökande och flyktingar utan uppehållstillstånd att lämna landet. Detta motiveras som en nödvändighet med argumentet att Storbritannien är ett attraktivt land för människor att ta sig till samt att det i sin tur leder till att allt fler söker sig dit (Home Office, 2016a). Den ökade efterfrågan antas vara relativt oberoende av det förändrade migrationsmönstret i Europa under 2015 (ibid.). Vidare menar regeringen att den ökade efterfrågan kommer leda till att fler människor väljer att "disobey" immigrationskontroller samt

att fler kommer att utnyttja utsatta migranter genom att lova dem ett bättre liv och sedan leverera det motsatta (ibid.). Detta väntas leda till att människor hamnar i utsatta situationer och får svårt att lämna Storbritannien. Regeringen vill hantera problematiken genom att begränsa stödet till asylsökande som blivit nekade skydd och istället hjälpa människor att lämna landet: “we’re going to [...] restrict the support we give to people whose claims for asylum have been rejected to those who are destitute and face a genuine obstacle to leaving the UK” (Home Office, 2016a).

Antagandet att människor försöker lura systemet är genomgående i reformerna. I artikel 67 i Immigration Act 2016 poängteras att staten ska göra säkerhets- och identitetskontroller på de barn som landet tar emot genom resettlement-program (Home Office, 2018). På basis av dessa kontroller kan regeringen sedan neka skydd (ibid.). Grund för ett sådant nekande kan exempelvis vara om barnet försöker *lura* systemet genom att använda en falsk identitet:

The Home Office will run security and identity checks and may reject a transfer if there is reason to believe that admission of the individual to the UK would not be conducive to the public good or that the individual is using a false identity (Home Office, 2020).

Som citatet påvisar är grund för nekande också om barnet inte förväntas främja allmänheten. Även migrationsministern James Brokenshire påpekar att: “This government makes no apologies for refusing people access to the UK if we believe their presence is not conducive to the public good” (Home Office, 2016b). Detta indikerar att reformerna grundas på en viss skepticism gentemot de som söker sig till Storbritannien. Det antas att landet är attraktivt för människor att ta sig till samt att det leder till att folk både lurar systemet och blir lurade till landet. Framställningen av statens roll kan argumenteras bygga på idén om rättvisa. Staten ska inte fokusera på att ge stöd åt människor som befinner sig illegalt i landet, bland annat människor som blivit nekade skydd, utan ska istället hjälpa personer som inte har resurser till att lämna landet. Vidare synliggörs en rättvisa mot befolkningen, att de som kommer till landet inte ska belasta allmänheten.

Reformerna menas göra mottagningssystem oattraktivt, i syfte att avskräcka människor från att komma till landet. Karamanidou och Folley (2020) påvisar att systemet är utformat på detta sätt eftersom det används som en intern gränskontroll:

The UK reception system is more oriented towards migration control rather than providing for the needs of asylum seekers and ensuring that they enjoy essential rights in line with domestic, international and European law (Karamanidou & Folley 2020:10).

Karamanidou och Folley (2020:57) påpekar att det görs skillnad mellan olika asylsökande och flyktingar i den politiska diskursen vilket ligger till grund för vilka rättigheter personer tillgår. Mottagningssystemet skapar en stratifiering bland asylsökande och flyktingar som premierar kvotflyktingar (ibid.). Den generella politiska uppfattningen är att regeringen genom att exkludera asylsökande från arbetsmarknaden eliminerar en faktor som uppmuntrar migration till Storbritannien (Karamanidou & Folley 2020:57). Samtidigt som denna exkludering sker är asylsökande berättigade väldigt lite inkomststöd. Eftersom politiker menar att den nödsituation som asylsökande då sätts i ska avskräcka människor från att komma till Storbritannien (ibid.). I rapporten konstaterar författarna att mottagningssystemet i Storbritannien misslyckas med att skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna för asylsökande (2020:58). Vidare menar de att detta är medvetet eftersom mottagningssystem fungerar som en intern gränskontroll (ibid.). Systemet försätter människor i en nödsituation (Karamanidou & Folley 2020:58) som regeringen i och med reformerna (Home Office, 2016a) vill hjälpa människor ur genom att få dem att lämna landet.

I ett tal om invandring- och välfärdsreformer konstaterade dåvarande premiärminister David Cameron att immigrationen behövde minska i landet och att den immigration som kvarstår ska vara till Storbritanniens fördel genom att försäkra att systemet är rättvist (Cabinet Office, 2013). Premiärministern påpekade att Storbritannien fortfarande ska ta emot *genuina* asylsökande men att regeringen behöver sända ett tydligt budskap om att nationen inte har “a soft touch” gentemot människor som söker obefogat skydd i landet (ibid.). Talet synliggör ett antagande om att människor tar sig till Storbritannien och söker uppehållstillstånd på falska grunder, vilket även yttrar sig i hur asyl- och flyktingpolicies är utformade. Som tidigare konstaterats, påvisar även Foley (2020) att mottagningssystemet i Storbritannien används som verktyg för att kontrollera immigration. Foley skriver att “[...] the central narrative for all Home Office functions relating to immigration has been the ‘hostile environment’ [...] for individuals, who are in the UK without valid leave [...]” (2020:22). Vidare påvisar Foley (2020:22) att denna “hostile environment” etablerar en skillnad mellan “deserving” och “undeserving” immigranter samt att detta förstärker distinktionen legal och illegal invandring emellan. Illegal invandring kopplas till hot och

kriminalitet (ibid). Enligt Foley (2020:9f, 22) positioneras asylsökande administrativt mellan kategorin “good refugee” och kategorin “bad economic migrant”. Den senare kategorin tillskrivs de människor som söker skydd på falska grunder för egen ekonomisk vinning (ibid.). Brittiska politiska ledare har länge kopplat asylsökande till hot, så även under flyktingkrisen (Foley, 2020:21). Lagstiftning om mänskliga rättigheter och asylsystemet är även det under krisen fortsatt sammankopplat med kriminalitet och terrorism i den politiska diskursen (ibid.).

Som redovisat under rubrik 3.3 tog Storbritannien emot relativt få flyktingar under krisen. Trots omständigheterna menar de politiska ledarna att de inte vill ändra sin politik och ta emot fler. Efter ett möte med Europeiska rådet som hölls i samband med flyktingkrisen 2015 konstaterade David Cameron att Storbritannien inte skulle ta emot fler flyktingar än vad deras resettlement program redan fastställt: “Second, we will not be taking more refugees – we have our programme of resettling people direct from the refugee camps and that stays the same” (Prime Minister’s Office, 2016). Foley (2020:20) konstaterar att “resettlement is represented as a distinctive UK approach”. Med andra ord är resettlement synonymt med en kontrollerad immigration i den politiska diskursen (ibid.). Brittiska regeringen hänvisar till ett kvalitativt mått på sårbarhet för att motivera att Storbritannien framgångsrikt fullföljt sina skyldigheter att bistå skydd (Foley, 2020:19). Politiker framställer avskräcksregimen som ett sätt att erhålla asyl till de mest utsatta och presenterar därigenom systemet som mest etisk (Foley, 2020:19). Således kan det argumenteras att statens roll är att erhålla ett rättvist asylsystem – ett system som inte går att utnyttja och skyddar de mest utsatta.

I den brittiska politiska diskursen finns det enligt Karamanidou (2019:7) spänningar mellan mänskliga rättigheter och skyldigheter till att bevilja asyl å ena sidan och gräns- och immigrationskontroll å andra sidan. Dessa spänningar resulterar i att mänskliga rättigheter kränks och att tillgången till skydd inskränks (ibid.). Återigen finns det indikationer på att statens roll framställs vara lika mycket att skydda utsatta människor som att skydda medborgarna från immigration och immigranter från varandra (i termer av värdiga och icke-värdiga).

Karamanidou (2019:10) påvisar, som tidigare redogörelse även vittnar om, att flyktingkrisen inte hade en signifikant inverkan på asyl- och flyktingpolitiken i Storbritannien, mer än att befintliga gräns- och immigrationskontroller förstärktes. Dock var narrativet om *europaisk kris* och *EU:s misslyckade gräns- och migrationspolitik* återkommande (ibid.). Mer specifikt användes narrativet som verktyg för att distansera Storbritannien från EU (ibid.). Vidare

poängterar även Karamanidou att gränskontroller och immigrationspolicies blev alltmer restriktiva i syfte att, bland annat, förhindra att oönskade asylsökande tar sig till landet:

Border management and migration control policies since 2011 [...] have been shaped by a predominantly and increasingly hostile approach to migration. [...] the ‘migration management’ approach, ostensibly aimed at attracting ‘wanted’ skilled labour migrants while preventing the entry and stay of ‘unwanted’ asylum seekers and undocumented migrants (Karamanidou, 2019:11).

Karamanidou (2019:11) lyfter också att reformerna 2016 innebar att illegala migranter, däribland vissa asylsökande, får begränsade rättigheter, bland annat genom begränsad tillgång till arbete och bostad, vilket ska få personerna i fråga att lämna. Likaledes innebar reformerna ökade befogenheter för immigrationskontrollanter (Home Office, 2016a). Om en kontrollant misstänker att en person kan bryta mot villkoren på vilka denne får vistas i landet har de rätt att neka individen i fråga att korsa gränsen (Karamanidou, 2019:19). Återigen talar detta för en skeptisk syn gentemot asylsökande och flyktingar i brittisk politisk diskurs.

Som tidigare nämnt framkommer det att framställningen av *kris* inte är lika central i Storbritannien som i resterande EU-medlemsländer (Karamanidou, 2019:31f). Dock presenteras det ökade trycket vid gränsen i Calais som någorlunda krisartat, varför ytterligare immigrationskontroller vid den gränsen infördes – i syfte att avskräcka människor från att komma till landet (ibid.). Utöver detta var ett tydligt narrativ, till skillnad från EU:s policies, att varje nation har rätt till att kontrollera sin gräns och sitt lands immigration (ibid.). Till viss del engagerar sig Storbritannien för gemensam gräns- och immigrationskontroll, men det dominanta perspektivet i den politiska diskursen är att det är en rättighet som tillhör nationalstaterna, eftersom de vet bäst vad som är bra för landet (ibid.). Dåvarande inrikesministern Theresa May uttryckte följande:

To those who say the problem is too great for nation states to resolve themselves, I say it can only be resolved by nation states taking responsibility themselves – and protecting their own national borders (Independent, 2015).

Ytterligare en aspekt Karamanidou (2019:32f) synliggör är att gränskontroll sammankopplas med säkerhet: “Border management and control policies are thus constructed as essential to protect the country against threats”. Vidare påvisas att de strikta gräns- och immigrationskontrollerna handlar om att skydda nationen mot illegalitet:

Perceptions of threat are also supported by a narrative of illegality. The label ‘illegal immigrants’ is used extensively [...] while there is little evidence of use of more neutral labels such as ‘irregular or ‘undocumented’ migrants (Karamanidou, 2019:32f).

Karamanidou (2019:33ff) påpekar att hotet om illegalitet är centralt i den politiska diskursen under flyktingkrisen, samt att regeringen direkt kopplar illegala immigranter till människosmuggling, kriminalitet och terrorism. Vidare påvisar Karamanidou att migranter vid gränsen betraktas som en säkerhetsrisk, eftersom regeringen menar att individer som syftar till att utföra organiserad brottslighet och terrorism annars kan se gräns- och immigrationskontrollerna som ett lätt sätt att ta sig in i landet (ibid.). Den strikta gräns- och immigrationskontrollen legitimeras genom narrativet av *utnyttjande* och framställningen av behovet att *skydda befolkningen* (ibid.). Framställningen av *utnyttjande* är främst kopplat till just asylsökande i brittisk kontext (ibid.). Karamanidou (2019:33f) poängterar att detta lett till att asylsystemet kommit i konflikt med bland annat mänskliga rättigheter. År 2014 benämnde Theresa May denna problematik och hävdade bland annat att “the right to a family life, is a qualified and not an absolute right” (Home Office, 2014). Karamanidou konstaterar att institutioner som ska se över policies delar uppfattningen:

Public bodies with responsibility over evaluating policy such as the NAO and House of Commons Committees have considered human rights obligations and legal safeguards such as appeals and judicial reviews as impediments to migration control, especially in relation to the deportation, removal and detention regime (Karamanidou, 2019:48)

När det kommer till narrativet att *skydda befolkningen* påvisar Karamanidou (2019:34) att detta skydd även inkluderar *värdiga* immigranter, exempelvis personer som *genuint* behöver skydd. Staten framställs skydda befolkningen från yttre hot – människor som på falsk grund uppger sig vara asylsökande eller flyktingar (ibid.). Ett sådant narrativ menas reproducera förståelsen av att

gräns- och immigrationskontroll är en nations ensak, eftersom nationen bäst vet hur dess befolkning skyddas och vad de behöver skyddas från (ibid.).

Sammanfattningsvis kan det, utifrån ovanstående resultat, konstateras att den brittiska politiska diskursen, i relation till flyktingkrisen 2015, präglats av en skeptisk syn gentemot asylsökande och flyktingar. I samtliga rapporter, i uttalanden och i reformerna synliggörs en åtskillnad mellan personer som *faktiskt* behöver skydd och människor som använder asylsystemet i andra syften. Vidare kan det konstateras att statens roll framställs vara att bistå med ett rättvist system. Det mest etiska, i brittisk kontext, menas vara strikta gräns- och immigrationskontroller samt ett oattraktivt men rättvist asylsystem, i syfte att ge skydd till de som verkligen behöver skyddet. Kort sammanfattat: Dimension 1 *syn på asylsökande och flyktingar*: skeptisk och Dimension 2 *syn på statens roll*: rättvis.

4.2 Sverige

De reformer Sverige genomförde år 2015/2016 presenteras i regeringens proposition 2015/16:174. På regeringens hemsida står det att lagen “innehåller bestämmelser som begränsar möjligheten till uppehållstillstånd enligt utlänningslagen i vissa fall” (Regeringskansliet, 2016). Under hösten 2015 ökade antalet flyktingar och asylsökande som kom till Sverige. Antalet är det hittills högst uppmätta för landet (SCB, 2020). Ökningen ansågs vara för mycket för de svenska institutionerna att klara av, vilket motiverade reformerna:

Påfrestningarna på det svenska asylsystemet är stora och även andra centrala samhällsfunktioner utsätts för en stor belastning. Regeringen presenterade den 24 november 2015 åtgärder i syfte att kraftigt minska antalet asylsökande, samtidigt som kapaciteten i mottagandet och etableringen skulle förbättras (Regeringskansliet, 2016).

Reformerna kan således ses som en direkt åtgärd för det ökade antalet asylsökande och flyktingar under hösten 2015. Samtidigt som de restriktiva reformerna genomfördes var begreppet *generositet* emellertid fortfarande centralt i den politiska diskursen. Som dåvarande migrations- och justitieminister Morgan Johansson påpekar antas dock att generositeten och öppenheten inte klarar den rådande situationen: “Vi från Sveriges sida har gjort allt vi kan. Mer än någon annan. Men inte ens vi klarar av att göra allt” (Sjögren, 2016). Den svenska regeringen presenterar reformerna som tillfälliga och nödvändiga för att skapa ett *andrum* för svenska institutioner

(Prop. 2015/16:174, 21). Reformerna legitimeras ytterligare genom att de dels presenteras i relation till den tidigare generösa politiken, dels som ett verktyg för att få andra medlemsländer att ta större ansvar i frågan – att ta emot fler asylsökande och flyktingar:

Regelverket i Sverige är mer generöst än vad EU-rätten kräver. För att fler asylsökande ska välja att söka asyl i andra medlemsstater måste regelverket tillfälligt anpassas till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner (Prop. 2015/16:174, 21).

Det poängteras även att reformerna inte strider mot det faktum att människor fortfarande ska kunna tillgå skydd i Sverige samt att de inte strider mot varken EU-rätt eller internationella konventioner (Prop. 2015/16:174, 29).

Den nya mottagningspolitiken menas göra Sveriges system mindre attraktivt för människor, vilket väntas leda till att fler söker sig till andra EU-medlemsländer. Således tillämpas reformerna som en intern immigrationskontroll:

En faktor som kan antas påverka att asylsökande väljer att söka asyl i just Sverige är att huvudregeln i Sverige är att skyddsbehövande beviljas permanent uppehållstillstånd. De svenska reglerna om uppehållstillstånd bör av dessa skäl tillfälligt anpassas till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner [...] (Prop. 2015/16:174, 29).

Utifrån detta kan det argumenteras för att synen på asylsökande och flyktingar är optimistisk, i den mening att deras behov av skydd inte ifrågasätts. Barthoma m.fl. (2020:30) skriver att ett framträdande narrativ i den svenska politiska diskursen gällande reformerna var ett fokusskifte när det kommer till vem som har ansvar för icke-medborgare i nöd, från nationalstaten till unionen. Redan innan 2015 drev det socialdemokratiska partiet frågan om en gemensam asyl- och flyktingpolitik i EU, i syfte att dela på ansvaret (ibid.). I rapporten argumenterar författarna även för att de restriktiva reformerna aktiverat en protektionistisk politisk diskurs i vilken systemet – och samhället – behöver skyddas från det externa hotet *krisen* – det ökade antalet flyktingar och asylsökande (2020:43). Vidare argumenterar författarna för att den protektionistiska diskursen präglas av att de nyanlända behöver skyddas från sig själva, i den mening att Sverige inte kan ta hand om dem ifall de blir för många (ibid.). Morgan Johansson

poängterade att han “var allvarligt orolig för att vi [Sverige] skulle hamna i ett läge med 15 000 till 20 000 hemlösa sovande på våra gator mitt i en svensk vinter” (Sjögren, 2016). Utifrån denna förståelse kan det argumenteras för att statens roll framställs vara att agera rättvist, i den mening att staten ska kunna ta hand om de som kommer till landet för skydd, för att skydda medborgarna och för att skydda institutionerna.

Shakra och Szalanska (2020:27) påvisar att den migrationspolitiska diskursen förändrats radikalt i Sverige under flyktingkrisen 2015. Författarna skriver att det delvis syns i samtliga riksdagspartiers valmanifest och delvis i reformerna (ibid.). Även Shakra och Szalanska (2020:27) anser, precis som tidigare redogörelse för propositionen indikerar, att de tillfälliga restriktiva reformerna tillämpades som en intern gränskontroll. Reformerna menade göra Sverige till ett mindre attraktivt land att söka asyl i. Innan reformerna tillämpades återinförde Sveriges regering en inre gränskontroll (Regeringskansliet, 2015). Ungefär samtidigt som gränskontrollerna återinfördes, infördes även omfattande identitetskontroller vid gränsen (SFS 2015:1074). De framställs, likt de tidigare nämnda reformerna, vara nödvändiga eftersom Sveriges institutioner inte skulle klara det ökade antalet och för att värna om rikets säkerhet:

Fler personer på flykt söker sig nu till Sverige än någonsin tidigare. [...] Den samlade bedömningen som regeringen gör är att det är nödvändigt att återinföra gränskontroll vid inre gräns eftersom den nuvarande situationen innebär akuta utmaningar för viktiga funktioner i samhället (Regeringskansliet, 2015).

Lagen ger regeringen möjlighet att vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet införa id-kontroller vid resor med bussar, tåg och passagerarfartyg till Sverige från utlandet, i syfte att upprätthålla lag och ordning eller skydda den nationella säkerheten (Justitiedepartementet & Näringsdepartementet, 2015).

Även Shakra och Szalanska (2020:32) påvisar att ett dominant perspektiv i den politiska eliten i Sverige under krisen inkluderar behovet av att skydda Europas gränser genom att öka solidariteten inom unionen och dela på ansvaret för de människor som söker skydd. Författarna skriver att Sverige framställer sig själva som ett land som är villigt att ta ansvar och är måna om att skydda icke-medborgare i nöd: “they [regeringspartierna] also highlight Sweden’s outstanding role in the protection of refugees since 2015” (Shakra & Szalanska, 2020:32). I rapporten skriver

författarna att det mest dominerande perspektivet i den svenska migrationspolitiska diskursen under krisen var behovet att begränsa immigrationen av asylsökande och flyktingar, men att perspektivet lyckats dominera tack vare framställningen att det är en temporär nödvändighet (2020:35). Framställningen möjliggör för det humanitära perspektivet att åsidosättas, vilket annars är centralt i svensk migrationspolitisk diskurs (ibid.). Det kan, utifrån denna förståelse, argumenteras för att statens roll framställs vara generös, att staten har en skyldighet att hjälpa icke-medborgare i nöd, men att samtliga medlemsländerna behöver agera för att alla ska kunna få den hjälp de behöver under situationen.

Borevi och Shakra (2019:10) skriver att Sverige, i jämförelse med andra europeiska länder, generellt uppfattas som ett land som har relativt liberal asylpolitik. Författarna skriver att den tidigare asyl- och flyktingpolitiken i Sverige präglats av idén om en inkluderande välfärdsstat som har lika mycket skyldighet gentemot och ansvar för samtliga invånares välbefinnande (2019:10). År 2014 höll Sveriges dåvarande statsminister Fredrik Reinfeldt talet *Öppna era hjärtan*, i vilket han uppmanade den svenska befolkningen att visa medkänsla för människor på flykt. I talet bad statsministern befolkningen om förståelse och att ha tålamod med att det kommande ökade antalet flyktingar skulle innebära ekonomiska påfrestningar. Reinfeldt refererade även till Sveriges tidigare lyckade hantering och integrering av flyktingar under 1990-talet:

Jag ber svenska folket att ha tålamod och öppna sina hjärtan för de utsatta vi ser runtom i världen. När många flyr på kort tid skapar det spänningar i det svenska samhället. Men vi har lärt oss att människor som kommer hit sedan är med och bygger Sverige tillsammans med oss [...] Människor flyr nu i ett antal som liknar situationen under kriget på Balkan. Visa att ni minns att vi har gjort det här förut (Rosén, 2014).

Talet indikerar att den tidigare framställningen av staten som generös även närvarade kort innan antalet flyktingar ökade till landet. I september följande år, 2015, höll dåvarande statsministern Stefan Löfvén talet *Mitt Europa bygger inte murar* vid en manifestation för flyktingar (Statsrådsberedningen, 2015). I talet konstaterade Löfvén att Sverige skulle fortsätta ta sitt ansvar och att samtliga medlemsländer behöver agera solidariskt under den rådande situationen:

Sverige ska fortsätta att ta sitt ansvar. Men det räcker inte. Hela Europa måste göra mer. [...] Mitt Europa tar emot människor som flyr från krig, solidariskt och gemensamt. Mitt Europa bygger inte murar, vi hjälps åt när nöden är stor (Statsrådsberedningen, 2015).

Ungefär två månader efter talet menade dock regeringen att Sverige inte längre hade kontroll över situationen, vilket uppmanade till att de tillfälliga reformerna presenterades, identitetskontroller infördes och inre gränskontroller återinfördes. Borevi och Shakra (2019:11, 47) skriver, precis som tidigare rapporter och politiska uttalanden visar, att reformerna menades tvinga andra medlemsländer att ta ansvar i situationen. I rapporten hänvisar författarna till reformerna och skriver att den utökade kontrollen syftar till att minska hotet mot såväl allmänheten som den interna säkerheten i landet (2019:14). Det måste göras trots att det innebär att människor får det svårare att söka asyl (ibid.). Som tidigare presenterat skriver även Borevi och Shakra (2019:15) att gräns- och identitetskontrollerna tillämpades för att avskräcka människor från att ta sig till Sverige i syfte att söka asyl. Sverige har kritiserats för reformerna, bland annat har Europeiska rådets kommissionär för mänskliga rättigheter lyft frågan huruvida Sverige lever upp till principerna om flyktingars rättigheter i fall av familjeåterförening (Borevi & Shakra, 2019:49). Reformerna innebär ytterligare identitetskrav och begränsningar i möjligheter till anhöriginvandring (SFS 2016:752). Borevi och Shakra skriver vidare att den politiska eliten i Sverige diskuterat möjligheten till att införa "pre-entry measures" som tillåter asylsökande att söka asyl i ett land innan de tagit sig dit. Syftet med förslaget var att färre människor ska behöva ta sig till Europa på osäker väg, som innebär höga risker för människors liv:

In 2016, the government appointed a commission of inquiry (led by the Green Party MP and immigration policy spokesperson Maria Ferm) instructed to analyze the conditions for creating legal routes for asylum seekers to the EU 'for example by introducing the possibility of issuing visas or some other form of entry permit for people intending to seek asylum in the EU' [...] (Borevi & Shakra, 2019:34).

Detta tyder, återigen, på att synen på asylsökande och flyktingar i den svenska migrationpolitiska diskursen är optimistisk, i den mening att människor som söker skydd antas behöva det.

Sammanfattningsvis kan det, utifrån ovanstående redogörelse, konstateras att synen på asylsökande och flyktingar framställs vara optimistisk i den svenska migrationspolitiska diskursen under flyktingkrisen 2015. Argumentet grundas i att behovet av skydd för människor som kommer till Sverige och Europa inte ifrågasätts. Vidare framställs staten ha ett ansvar för att icke-medborgare i nöd får tillgång till skydd, oavsett om det är i Sverige eller i ett annat EU-medlemsland. Antalet skyddsbehövande antas vara för stort för Sverige att ensamt hantera. Således kan statens roll argumenteras vara att agera rättvist, eftersom landet måste kunna ta hand om de som kommer. Vidare kan framställningen argumenteras vara rättvis eftersom reformerna också menades vara nödvändiga för att säkerställa rikets säkerhet samt skydda landets institutioner och medborgare. Kort sammanfattat: Dimension 1 *syn på asylsökande och flyktingar*: optimistisk och Dimension 2 *syn på statens roll*: rättvis.

4.3 Jämförelse

Den presenterade analysen synliggör både likheter och skillnader mellan länderna kring flyktingkrisen 2015 utifrån Dimension 1 och Dimension 2. Båda länderna använder mottagningsystemen som en intern gränskontroll. Ytterligare en likhet är att det i den migrationspolitiska diskursen framställs vara ett högt tryck av människor som vill ta sig till respektive land för att söka skydd. En skillnad är dock synen på huruvida skyddsbehovet är genuint. Den brittiska politiska diskursen präglas av en skeptisk syn gentemot asylsökande och flyktingar; det antas att människor utnyttjar immigrations- och asylsystemet för att ta sig till landet. Den svenska politiska diskursen präglas istället av en optimistisk syn på asylsökande och flyktingar, deras behov och rätt till skydd ifrågasätts inte utan frågan handlar istället om huruvida landet kan hjälpa alla som behöver det.

I den brittiska politiska diskursen framställs staten ha en roll att agera rättvist; det framställs som att staten har lika mycket ansvar att neka skydd till de som inte behöver som att bevilja skydd till de som behöver. Statens framställs ha en roll att agera rättvist gentemot medborgare, icke-medborgare och välfärdsinstitutioner genom att se till att människor som vill utnyttja systemet för olika intressen inte kan göra det. Även i den svenska politiska diskursen framställs staten ha ansvar att skydda institutioner, medborgare och icke-medborgare. Genom att presentera de restriktiva reformerna, införandet av identitetskontroller och återinförandet av de inre gränskontrollerna som nödvändiga för samtliga parter kan det argumenteras för att statens roll

framställs vara att agera rättvist. En likhet mellan fallen är att rättvisan är på bekostnad av antal människor som beviljas skydd i landet. En skillnad mellan fallen är att det i den svenska migrationspolitiska diskursen framställs vara en nödvändighet att agera på det här sättet under flyktingkrisen. Ett centralt narrativ i den svenska kontexten är att EU:s medlemsländer behöver agera solidariskt och ta emot fler. Generositeten kan därför sägas vara fortsatt central under den studerade perioden. En skillnad är dock att ansvaret för denna generositet flyttats från nationalstaten till unionen. Således kan det argumenteras för att framställningen av statens roll som generös förskjutits till rättvis under premissen att EU ska agera generöst. Den brittiska migrationspolitiska diskursen präglades istället av förståelsen att det är nationalstaternas rättighet att kontrollera immigrationen i landet. Vidare är en skillnad i svensk respektive brittisk migrationspolitisk diskurs under perioden framställningen av de förändrade migrationsmönstret till Europa. I svensk kontext var narrativet av *kris* central. De förändringar som gjordes i asyl- och flyktingpolitiken framställdes som tillfälliga åtgärder för att hantera den specifika situationen. I brittisk kontext däremot var framställningen av *kris* inte lika närvarande. De restriktiva reformerna framställdes nödvändiga eftersom människor i allmänhet antas vilja ta sig till Storbritannien, relativt oberoende av den rådande situationen.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att resultatet från denna undersökning delvis överensstämmer med Borängs resultat. Den svenska migrationspolitiska diskursen präglas av normer om solidaritet och generositet i större utsträckning än den brittiska migrationspolitiska diskursen, som fortsatt präglas av rättvisa baserat på skepticism. Det här väcker frågor gällande förklaringskraften i teorin om att mer omfattande välfärdsregimer påverkar utformningen av asyl- och flyktingpolitiken till att bli mer generös. Det kan mycket väl vara så att reformerna i den svenska kontexten hade varit än mer restriktiva om den politiska diskursen inte präglats av normer om solidaritet och generositet, men resultatet visar att det trots dessa normer var möjligt att genomföra, utifrån kontexten, radikalt restriktiva förändringar inom policyområdet. Detta indikerar att den reducerande effekt av välfärdschauvinism omfattande välfärdsregimer verkar ha är begränsad, att det finns en gräns för large-scale solidariteten. Vidare bör det kommenteras att Boräng (2018:152) i sin undersökning problematiserar konceptet av en *generös* asyl- och flyktingpolitik. Framställningen av asyl- och flyktingpolitiken som *generös* kan generera en förståelse av att någonting som inte behöver erbjudas, erbjuds (ibid.). I ovanstående analys synliggörs denna problematik. I den svenska migrationspolitiska diskursen var *generositeten*

fortfarande central under den studerade perioden, men de restriktiva reformerna genomfördes iallafall. Det framställs inte som att individers rättigheter inskränks, eftersom staten främst förhandlar med sin egen *generositet* och inte mänskliga rättigheter. I den brittiska politiska diskursen, som präglas av narrativ om *rättvisa*, var individens rätt till skydd mer central. Som analysen dock påvisar inskränks denna rättighet utifrån förståelsen att människor utan skyddsbehov hävdar denna rätt. Detta stödjer förståelsen av att normer kopplade till olika välfärdsstater har en begränsad effekt på utformningen av asyl- och flyktingpolitiken. Vidare är detta intressant utifrån förståelsen att Storbritanniens politiska diskurs inte präglades av narrativet om *kris* i samma utsträckning som den svenska. Det kan antas att Storbritanniens politiska ledare haft svårare att motivera de restriktiva reformerna i en diskurs som både präglades av narrativet *kris* (som indikerar att personer *genuint* har skyddsbehov) och narrativet *rättvisa* (som indikerar att staten har ett ansvar att tillgodose skydd till de *genuint* behövande).

5. Avslutande diskussion

Resultatet indikerar att andra faktorer påverkat utformningen av asyl- och flyktingpolitiken i dessa länder under denna period. Som nämnt i inledningen har EU utvecklat sitt ansvar för asyl- och flyktingpolitiken i regionen. Vad analysen synliggör är att detta framställs positivt i den svenska politiska diskursen och negativt i den brittiska. I den svenska politiska diskursen synliggörs ett narrativ om att EU-medlemsländer behöver agera tillsammans för att hantera situationen genom att utveckla sin gemensamma asyl- och flyktingpolitik, vilket motiverade reformerna. I Storbritannien synliggörs ett narrativ av att medlemsstaterna själva bör ansvara för sin asyl- och flyktingpolitik, vilket motiverade reformerna.

Ytterligare en aspekt som kan ha påverkat asyl- och flyktingpolitiken är närvaron av högerradikala partier i båda kontexterna. I Storbritanniens parlamentsval 2015 ökade det högerradikala partiet UK Independence Party (UKIP) med 9,5% i väljarstöd (BBC, 2015). Partiets främsta fråga var att Storbritannien skulle lämna EU, delvis i syfte att bättre kunna kontrollera immigrationen i landet (Hunt, 2014). Frågan förverkligades 31 januari 2020 då Storbritannien officiellt blev självständigt från unionen (Europaportalen, 2020). I Sverige nådde det högerradikala partiet Sverigedemokraterna (SD) historiska framgångar under denna period. I riksdagsvalet 2014 ökade partiet med 7,16 % i sitt väljarstöd (Valmyndigheten, 2014). Som beskrivet under rubrik 1.3 påvisar Bonnie Meguid (2005) att högerradikala partier kan påverka vilken politik som förs utan att ha direkt inflytande över beslutsfattande. Utifrån denna förståelse kan det argumenteras för att SD och UKIP haft inverkan på politiken under den studerade perioden. Denna studies resultat är även intressant utifrån Chaitanya Vadlamannati och Kellys (2017) resultat: att det i omfattande välfärdsstater finns ett samband mellan ökat flyktingflöde och ökat stöd för högerpopulistiska partier. Sverige var länge ett undantagsland gällande det ökade stödet för högerradikala partier i Europa. År 2010 kom dock SD in i riksdagen och de två nästkommande valen ökade partiets väljarstöd markant (Ramberg, 2019). Kan det vara relaterat till flyktingkrisen 2015? Är det isåfall ett tecken på att omfattande välfärdsstater inte har en direkt reducerande effekt på välfärdschauvinism?

Vidare påvisar Geddes (2004:160) att arbetskraftsinvandring accepteras på basis av att de inkluderas i välfärdsstaten under samma förutsättningar som medborgare i socialdemokratiska välfärdsstater. Utifrån mitt resultatet indikeras att denna logik kan gälla även asylsökande och

flyktingar. Som nämnt motiverades de restriktiva reformerna i den svenska politiska diskursen bland annat genom att Sverige inte skulle kunna ta hand om alla som kom på ett värdigt sätt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att studien bidragit med att öka förståelsen för vad som verkar påverka asyl- och flyktingpolitiken i olika välfärdsstater. Normer och värderingar kopplade till den socialdemokratiska och den liberala välfärdsstaten återspeglas i den politiska diskursen i vardera kontext, men det verkar inte leda till att mer omfattande välfärdsstater har en mer öppen asyl- och flyktingpolitik – iallafall inte under mer kritiska perioder för policyområdet. Det bör dock poängteras att generaliserbarheten av resultatet är lågt, endast två fall är undersökta och effekten är inte kontrollerad mot andra relevanta variabler. Därför vore det intressant att undersöka huruvida effekten kan säkerställas i en kvantitativ analys. Vidare vore det intressant att undersöka huruvida resultatet kan bero på förändringar inom välfärdsstaten. Storbritannien och Sverige skiljer sig fortfarande åt, men har förändringar inom välfärdsstaterna påverkat asyl- och flyktingpolitiken?

6. Referenslista

6.1 Litteratur

- Andersen, Jørgen Goul & Bjørklund, Tor. 1990. Structural Changes and New Cleavages: the Progress Parties in Denmark and Norway. *Acta Sociologica* 33(3): 195–217. DOI: 10.1177/000169939003300303. [Hämtad: 2020-05-03]
- BBC. 2015. *Election 2015: Results*. BBC.
<https://www.bbc.com/news/election/2015/results> [Hämtad: 2020-05-06]
- BBC. 2016. Attitudes harden towards refugees from Syria and Libya, BBC poll suggests. *BBC*. 4 februari. <https://www.bbc.com/news/uk-england-35470723> [Hämtad: 2020-05-02]
- BBC. 2017. Learn how the BBC is working to strengthen trust and transparency in online news. *BBC*. 8 februari. <https://www.bbc.com/news/help-41670342> [Hämtad: 2020-05-17]
- Beckman, Ludvig. 2005. *Grundbok i idéanalys: det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus
- Bergmark, Åke; Thorslund, Mats & Lindberg, E.. 2000. Beyond Benevolence - Solidarity and Welfare State Transition in Sweden. *International Journal of Social Welfare*. 9:238 - 249. DOI: 10.1111/1468-2397.00136. [Hämtad: 2020-05-02]
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.). 2012. *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Boräng, Frida. 2018. *National institutions - international migration: labour markets, welfare states and immigration policy*. London: Rowman & Littlefield International
- Demker, Marie & van der Maiden, Sara. 2016. Allt starkare polarisering och allt lägre flyktingmotstånd i Jonas Ohlsson, Henrik Oscarsson & Maria Solevid (red) *Ekvilibrium*. Göteborgs universitet: SOM-institutet. [Hämtad: 2020-05-02]
- DN. 2016. Så jobbar DN med kvalitetsjournalistik. *Dagens Nyheter*. 19 oktober. <https://www.dn.se/nyheter/nyheter-hem/sa-jobbar-dn-med-kvalitetsjournalistik/> [Hämtad: 2020-05-17]
- Eklundh, Johanna & Grill Pettersson, Mikael. 2015. Sifo: Rekordnotering för SD. *SVT Nyheter*. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sifo-rekordnotering-for-sd> [Hämtad: 2020-05-02]

- Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael; Oscarsson, Henrik; Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena. 2017. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Femte upplagan Stockholm: Wolters Kluwer.
- Esping-Andersen, Gøsta. 1990. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge: Polity
- Europaparlamentet. 2019. *Invandringspolitiken*.
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/152/invandringspolitiken>
[Hämtad: 2020-05-13]
- Europaportalen. 2020. *Storbritannien lämnar EU*. 31 januari.
<https://www.europaportalen.se/teman/brexit> [Hämtad: 2020-05-06]
- Expressen. 2018. Pressetik. *Expressen*. 5 juni.
<https://www.expressen.se/om-expressen/pressetik/> [Hämtad: 2020-05-17]
- Freeman, Gary P. 1995. Modes of Immigration Politics in Liberal Democratic States. *International Migration Review*, 29(4): 881–902. DOI: 10.1177/019791839502900401. [Hämtad: 2020-04-30]
- Freitag, Markus & Bühlmann, Marc. 2009. Crafting Trust: The Role of Political Institutions in a Comparative Perspective. *Comparative Political Studies*. 42(12): 1537-1566 DOI: 10.1177/0010414009332151 [Hämtad: 2020-05-02]
- Geddes, Andrew. 2004. Migration and the Welfare State in Europe. *The political quarterly*. 74(1): 150-162. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1467-923X.2003.00587.x> [Hämtad: 2020-04-30]
- Grant, Charles. 2016. The Remain Camp Has Been Weak. *Centre for European Reform*.
<https://www.cer.eu/in-the-press/remain-camp-has-been-weak> [Hämtad: 2020-05-02]
- Guardian. 2020. The Guardian's Editorial Code. *The Guardian*. 12 mars.
<https://www.theguardian.com/info/2015/aug/05/the-guardians-editorial-code>
[Hämtad: 2020-05-17]
- Hooghe, Marc; Trappers, Ann; Meuleman, Bart; Reeskens, Tim. 2008. Migration to European Countries: A Structural Explanation of Patterns, 1980–2004. *International Migration Review*, 42(2): 476–504. DOI: 10.1111/j.1747-7379.2008.00132.x. [Hämtad: 2020-04-30]
- Hunt, Alex. 2014. UKIP: The story of the UK Independence Party's rise. *BBC*. 21 november.
<https://www.bbc.com/news/uk-politics-21614073> [Hämtad: 2020-05-06]

Independent. Code of Conduct. *The Independent*.

<https://www.independent.co.uk/service/code-of-conduct-a6184241.html> [Hämtad: 2020-05-17]

Justitiedepartementet. 2019. *Svensk migrations- och asylpolitik*.

<https://www.regeringen.se/4adaca/contentassets/3295338958214275b72db1002b42be27/svensk-migrations--och-asylpolitik> [Hämtad: 2020-04-30]

Karén, Fredric. 2017. SvD:s journalistiska värdegrund. *Svenska Dagbladet*. 24 mars.

<https://www.svd.se/svds-journalistiska-vardegrund> [Hämtad: 2020-05-17]

Korpi, Walter, & Joakim Palme. 1998. The Paradox of Redistribution and Strategies of Equality: Welfare State Institutions, Inequality, and Poverty in the Western Countries. *American Sociological Review*. 63(5): 661-87. DOI: 10.2307/2657333 [Hämtad: 2020-05-02]

Kumlin, Staffan. & Rothstein, Bo. 2005. Making and Breaking Social Capital: The Impact of Welfare-State Institutions. *Comparative Political Studies*. 38(4): 339–365. DOI: 10.1177/0010414004273203. [Hämtad: 2020-05-02]

Larsen, Christian Albrekt. 2007. How Welfare Regimes Generate and Erode Social Capital: The Impact of Underclass Phenomena. *Comparative Politics*. 40(1): 83-101
DOI: <https://doi.org/10.5129/001041507X12911361134479> [Hämtad: 2020-05-02]

Meguid, Bonnie. 2005. Competition between Unequals: The Role of Mainstream Party Strategy in Niche Party Success. *The American Political Science Review*. 99(3): 347–359.
Pdf:http://www.bonniemeguid.com/uploads/1/1/7/8/117833082/competition_between_unequals_the_role_of_mainstream_party_strategy_in_niche_party_success.pdf.
[Hämtad: 2020-05-07]

Merriam, Sharan B. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur

Nardelli, Alberto & Arnett, George. 2015. How does UK refugee commitment compare with other countries? *The Guardian*. 8 september.
<https://www.theguardian.com/news/datablog/2015/sep/08/uk-refugee-plan-comparison-european-countries> [Hämtad: 2020-05-02]

Ramber, Tomas. 2019. Ramberg: Det stökiga 2010-talet. *Sveriges Radio*. 31 december.
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7372732> [Hämtad: 2020-05-06]

- Respond Project. 2020a. *Respond in a Nutshell*. <https://www.respondmigration.com> [Hämtad: 2020-04-30]
- Respond Project. 2020b. *How We Understand Migration Governance*.
<https://www.respondmigration.com/projx> [Hämtad: 2020-04-30]
- Rooduijn, Matthijs. 2015. The Rise of the Populist Radical Right in Western Europe. *European View*, 14(1): 3–11. DOI: 10.1007/s12290-015-0347-5. [Hämtad: 2020-05-18]
- Rothstein, Bo. 1998. *Just Institutions Matter: The Moral and Political Logic of the Universal Welfare State*. Cambridge: Cambridge University Press
- Röda korset. *Grekland – stöd till människor på flykt*.
<https://www.rodakorset.se/vad-vi-gor/lander-vi-arbetar-i/grekland/> [Hämtad: 2020-05-06]
- Scruggs, Lyle, Detlef Jahn, & Kati Kuitto. 2017. *Comparative Welfare Entitlements Dataset 2. Version 2017-09*. University of Connecticut & University of Greifswald. [Hämtad: 2020-04-10]
- Svallfors, Stefan. 2003. Welfare Regimes and Welfare Opinions: A Comparison of Eight Western Countries. *Social Indicators Research*. 64: 495-520. DOI: 10.1023/A:1025931414917. [Hämtad: 2020-05-02]
- Svallfors, Stefan .2007. *The Political Sociology of the Welfare State: Institutions, Social Cleavages, and Orientations*. Stanford, CA: Stanford University Press
- Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber
- UNHCR. 2015. *Global Trends - Forced Displacement in 2015*. Förenta nationernas flyktingkommissariat.
<https://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/576408cd7/unhcr-global-trends-2015.html> [Hämtad: 2020-05-01]
- UNHCR. 2019. *Över 1000 döda på Medelhavet*. Förenta nationernas flyktingkommissariat
<https://sverigeforunhcr.se/blogg/over-1000-doda-pa-medelhavet> [Hämtad: 2020-05-06]
- Vadlamannati, Krishna Chaitanya & Kelly, Grace. 2017. *Welfare Chauvinism? Refugee Flows and Electoral Support for Populist-Right Parties in Industrial Democracies*. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3034518> [Hämtad: 2020-04-30]

Valmyndigheten. 2014. *Val till riksdagen - Röster*.

<https://data.val.se/val/val2014/slutresultat/R/riks/index.html> [Hämtad: 2020-05-06]

Wadsworth, Jonathan; Dhingra, Swati; Ottaviano, Gianmarco & Van Reenen, John. 2016. Brexit and the Impact of Immigration on the UK. *Centre for Economic Performance*.

<https://cep.lse.ac.uk/pubs/download/brexit05.pdf> [Hämtad: 2020-05-02]

6.2 Material

Barthoma, Soner; Sivets, Ala; Rajon, Arifuzzaman; Pettersson, Johanna; Fritz, Pauline; Rossi,

Aurora; Begemann, Jonas & Larsson, Oscar. 2020. Reception Policies, Practices &

Responses: Sweden Country Report. *Global Migration: Consequences and*

Responses - RESPOND Working Paper Series. Uppsala. DOI:

<https://doi.org/10.5281/zenodo.3685151> [Hämtad: 2020-04-30]

Borevi, Karin & Shakra, Mudar. 2019. Border Management and Migration Controls in Sweden:

Country Report. *Global Migration: Consequences and Responses - RESPOND*

Working Paper Series. Uppsala. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3370258>

[Hämtad: 2020-04-30]

Cabinet Office. 2013. *David Cameron's immigration speech*.

<https://www.gov.uk/government/speeches/david-camerons-immigration-speech>

[Hämtad: 2020-05-01]

Foley, James. 2020. Refugee Protection : United Kingdom Country Report. *Global Migration:*

Consequences and Responses - RESPOND Working Paper Series. Uppsala. DOI:

<https://doi.org/10.5281/zenodo.3638228> [Hämtad: 2020-04-30]

Home Office. 2014. *Home Secretary Theresa May on counter-terrorism*.

[https://www.gov.uk/government/speeches/home-secretary-theresa-may-on-counter-te](https://www.gov.uk/government/speeches/home-secretary-theresa-may-on-counter-terrorism)

[rrorism](https://www.gov.uk/government/speeches/home-secretary-theresa-may-on-counter-terrorism) [Hämtad: 2020-05-01]

Home Office. 2016a. *Immigration Act: overview*.

[https://www.gov.uk/government/publications/immigration-bill-2015-overarching-doc](https://www.gov.uk/government/publications/immigration-bill-2015-overarching-documents/immigration-bill-201516-overview-factsheet#how-were-going-to-do-it)
[uments/immigration-bill-201516-overview-factsheet#how-were-going-to-do-it](https://www.gov.uk/government/publications/immigration-bill-2015-overarching-documents/immigration-bill-201516-overview-factsheet#how-were-going-to-do-it)

[Hämtad: 2020-05-01]

Home Office. 2016b. *Immigration Act 2016 Factsheet – Border Security (Sections 74-76)*.

<https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachm>

ent_data/file/537252/Immigration_Act_-_Part_6_-_Border_Security.pdf [Hämtad: 2020-05-01]

Home Office. 2016c. *Collection: Immigration Act 2016.*

<https://www.gov.uk/government/collections/immigration-bill-2015-16> [Hämtad: 2020-04-30]

Home Office. 2018. *Section 67 of the Immigration Act 2016 leave.*

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/722990/section-67-of-the-immigration-act-2016-leave-v1.0-EXT.PDF
[Hämtad: 2020-05-01]

Home Office. 2020. *Policy Statement: Section 67 of the Immigration Act 2016.*

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/866242/Dubs_policy_statement__Feb_2020.pdf
[Hämtad: 2020-05-01]

Independent. 2015. Theresa May's speech to the Conservative Party Conference – in full. *Independent*. 6 oktober.

<https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/theresa-may-s-speech-to-the-conservative-party-conference-in-full-a6681901.html> [Hämtad: 2020-05-02]

Justitiedepartementet & Näringsdepartementet. 2015. *Frågor och svar: Lag och förordning om identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet.*

<https://www.regeringen.se/artiklar/2015/12/fragor-och-svar-lag-och-forordning-om-identitetskontroller-vid-allvarlig-fara-for-den-allmanna-ordningen-eller-den-inre-sakerheten-i-landet/> [Hämtad: 2020-05-01]

Karamanidou, Lena. 2019. Border Management and Migration Controls in UK. *Global Migration: Consequences and Responses - RESPOND Working Paper Series*. Uppsala. DOI: 10.5281/zenodo.3245747 [Hämtad: 2020-04-30]

Karamanidou, Lena & Folley, James. 2020. Reception Policies, Practices and Responses – UK Country Report. *Global Migration: Consequences and Responses - RESPOND Working Paper Series*. Uppsala. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3689126>
[Hämtad: 2020-04-30]

Prime Minister's Office. 2016. *PM statement following European Council meeting: 18 March*

2016. <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-following-european-council-meeting-18-march-2016> [Hämtad: 2020-05-01]
- Proposition 2015/16:174. *Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*. Pdf [Hämtad: 2020-04-30]
- Regeringskansliet. 2015. *Regeringen beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns*.
<https://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-beslutar-att-tillfalligt-aterinfora-granskontroll-vid-inre-grans/> [Hämtad: 2020-05-01]
- Regeringskansliet. 2016. *Förslag om att tillfälligt begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*.
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2016/04/prop.-201516174/> [Hämtad: 2020-05-01]
- Rosén, Hans. 2014. Reinfeldt: Öppna era hjärtan för de utsatta. *Dagens Nyheter*. 16 augusti.
<https://www.dn.se/nyheter/politik/reinfeldt-oppna-era-hjartan-for-de-utsatta/> [Hämtad: 2020-05-01]
- SCB. 2020. *Asylsökande i Sverige*. Statistiska Centralbyrån.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/asylsokande-i-sverige/> [Hämtad: 2020-05-03]
- SFS 2015:1074. 2015. *Förordning (2015:1074) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet*.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20151074-om-vissa_sfs-2015-1074 [Hämtad: 2020-05-01]
- SFS 2016:752. *Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2016752-om-tillfalliga-begransningar-av_sfs-2016-752 [Hämtad: 2020-05-01]
- Shakra, Mudar & Szalanska, Justyna. 2020. Refugee Protection Regimes: Sweden Country Report. *Global Migration: Consequences and Responses - RESPOND Working Paper Series*. Uppsala. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.3613763> [Hämtad: 2020-04-30]
- Sjögren, Helena. 2016. Ministern: "Sverige kan inte göra allt". *Expressen*.

<https://www.expressen.se/kvallsposten/ministern-sverige-kan-inte-gora-allt/>

[Hämtad: 2020-05-01]

Statsrådsberedningen. 2015. *Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar*. 6 september.

<https://www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/> [Hämtad: 2020-05-03]